

KI VESŐVEL, KI ECSETTEL... E hét első napjától július 3-áig tart az idej, az immár nyolc éve működő alkotótelep Ásotthalmon. A megyei rajztanár-továbbképző stúdió és képzőművész-körök alkotótelepén a résztvevők két hetet töltenek együtt. Ki fát farag, ki fest, ki rezet domborít, vagy éppen szobrot készít. A megyei tanács művelődési központja segítségével a képzőművész szakkörök tagjai, rajzpedagógusok összecsiszolódtak közössége találkozott, természetesen segítve

az először ideérkezteteket is. A falu megszokta, megszerette a rajztáblával, festőállvánnyal felszerelt, témát kereső, barátságos, elmélkedő alkotókat. A telep utolsó napján munkakiállítás rendeznek, majd augusztusban a közönség is megtekintheti az Ásotthalmon készült alkotásokat. Fotóriporterünk, Nagy László, az alkotás napjainak egy-egy pillanatát örökítette meg, melyeknek lehetne az is a címük, mester tanítványával és magányosan.

A Bánát táncgyűttesről

Fel magyar, fel szerb

A deszki Bánát Néptáncgyűttesnek híre van ebben az országban, és persze Jugoszláviában is; Sibeniktől Hegyeshalomig ismerősen cseng e név. Világos, hogy Deszken jártamban sem beszélhetünk másról Simicz József párttitkárral.

— A táncsoportok életében vannak fölívelő, és vannak lefelé hajló korszakok. Utóbbiak — holott együttesünk szeptemberben lesz tizenöt éves — nálunk sosem voltak jellemzőek. Hogy miért? Talán mert a csoport élete sem korlátozódik a próbákra és a szereplésekre. Együtt vannak, amikor csak tehetik, a táncsoportnak tagjai — mondta Simicz József, s hozzátette: — A legkülönbözőbb életkorú emberek van szó, kisiskolás gyerekektől jóval idősebbekig. Már maga az is nagy szó, hogy ezeket a más-más korú, érdeklődésű, foglalkozású, nemzetiségű embereket sikerül folyamatosan együtt tartani. És nem öncélúan: két országra terjedő hírnév származott belőle.

— Kinek a nevéhez fűződik mindez? — kérdeztem.

— A szervező **Györgyev Milivoj** volt. Rögtön jön Milivoj — nézett a karórájára a párttitkár.

*

— Nagyon sokáig ön volt a néptáncgyűttes művészeti vezetője... Nem túl régen viszont lemondott. Miért? — kérdeztem Györgyev Milivojt.

— Mindenekelőtt itt van a család, a kert... Szakmai területemen pedig (pedagógus vagyok) már több mint egy éve szaktanácsadói megbízást kaptam. A sokféle teendőt nem tudtam megfelelően egyeztetni. A dolgokat csak szívvel-lélekkel lehet csinálni, különösen amennyiben emberekkel foglalkozunk. Örökös időzavarban éltem volna, ha továbbra is vállalom a művészeti vezetői tisztséget; időzavarban pedig mindent lehet, csak szívvel-lélekkel dolgozni nem. A csoport vezetését **Adamov Csedomir** vette át. Csedomir év után, 1986-ban föltámasztott, sajátos magyar csodaképződmény, maig gyakorlatilag hazánk egyetlen magánkezdéményezésű folyóirata — az elmúlt hét végén rendezte meg barátainak (kik jelentős mértékben előfizetői, sőt, tulajdonképpen fenntartói is), első országos találkozóját. A két városhoz, az indulásnak helyt adó, s a szellemiséget megalapozó Hódmezővásárhelyhez, és a befogadó, föltámasztó biztosító Hatvanhoz kötődő művészek pedig a lapról, a Délsziget profiljairól számot adó délutáni tudományos ülésszakot követően, azon a gálaesten léptek föl, amelynek teljes bevételét az erdélyi menekültek javára, valamint az 1848–49-es emlékmű létesítésére ajánlottak föl a rendezőkkel, a Délszigettel, s barátaival együtt.

Az előcsarnokban a három szám után betiltott Délsziget — immáron 11-es, frissen megjelent számát árusítják. (Moldvay

be", akikre vezetőként is számíthatunk. Egyébként pedig, amikor csak tehetem, magam is a táncsoporttal vagyok. Az én kilépésem tehát semmiféle mérföldkővet nem jelent; ez folyamat.

— Említette az imént, hogy a tagok, amikor csak tehetik, együtt vannak. Ezek szerint a csoport nem kizárólag néptáncgyűttes? — kérdeztem Simicz Józsefet.

— Alapvetően természetesen néptáncgyűttes — mondta —, de a mindennapi élet gondjainak-örömeinek megbeszélése is közösen folyik. Eppen ezért nagyon fontos, hogy a szülő érezze: jó helyen van a gyerek. Ha idejár — csak jól tanulhat.

— Szakmai szempontból, kifejezetten a néptánc szeméből nézve — vette át a szót Györgyev Milivoj — például — Topolyán (nem a vajdaságin, hanem a szerbiaiban) — mondta Györgyev Milivoj —, Rekovac községgel szintén van szereplési megállapodásunk, és a tenger melléki Sibenikkal is. Megemlíthetjük ezen kívül Krepolint — mely esetben a két általános iskola, a deszki és a krepolini, folyamatosan kapcsolatot tart fenn. Lengyelországban is vendég szereplésünk, körülbelül két éve.

*

— A tagoknak körülbelül fele magyar, a másik fele szerb — mondta a volt művészeti vezető. — A szerb és a magyar dal- és tánc kultúrában egyaránt otthonosak vagyunk. Mindazonáltal szükségesnek érezzük a pontos meghatározást: ez az ember deszki szerb, a másik pedig deszki magyar. Helytelennek tartanánk, ha „deszki” gyűjtőnév alkalmat adna a nemzetiségi hovatartozás elmosására. Éppoly visszataszító lenne e gyakorlat — melytől Deszk állami és

pártvezetősége el is határolja magát —, mint amilyen a magyarok számára az a megállapítás, hogy például Romániában „romániaiak” élnek.

*

Arra a kérdésre, hogy miről tartja fenn magát az együttes, miről telik utazásukra, népviseletre, s az egyéb szükséges dolgokra — Simicz József megemlítette az Általános Művelődési Központ és a Dél-Tisza Menti Áfész szíves anyagi támogatását.

— És az eredmények? — kérdeztem. A válaszból kiderült: a Bánát Néptáncgyűttest a magyarországi dezláv nemzetiség legjobb táncsoportjai között tartják számon. A tavalyi ősszel Szombathelyen megrendezett minősítő fesztiválon arany fokozatot kapott az együttes. Így a Délszláv Szövetség általában ezt a táncgyűttest kéri föl jugoszláviai szereplésre. — Jártunk már — például — Topolyán (nem a vajdaságin, hanem a szerbiaiban) — mondta Györgyev Milivoj —, Rekovac községgel szintén van szereplési megállapodásunk, és a tenger melléki Sibenikkal is. Megemlíthetjük ezen kívül Krepolint — mely esetben a két általános iskola, a deszki és a krepolini, folyamatosan kapcsolatot tart fenn. Lengyelországban is vendég szereplésünk, körülbelül két éve.

Mindez pedig egyáltalán nem kevés, különösen, ha szem előtt tartjuk: korántsem egy nagyváros, hanem egy nagyközség néptáncgyűttestéről van szó, melynek hetenként kétszeri próbára más községekből, például Újszentivánról, ezenkívül Szőregről és Szegedről is járnak gyerekek. Egyébként a községi tanács az idén tavasszal vette át a kétszáz személyes mozi épületét a moziüzemi vállalatától. Itt végre méltó otthona lesz a táncgyűttesnek, amelynek bizonyára nem esik nehezére átvészelné a vezetőváltás nem túlzottan létező gondjait.

Farkas Csaba

Vong asszony kincsei

Színes, szinkronizált szovjet film. Írta: Sztanyiszlav Govohurin és Sztjepan Pucsinjan. Fényképezte: Abiltaj Kasztyejev és Igor Vovnyanko. Zene: Andrej Gevorgjan. Rendezte: Sztjepan Pucsinjan. Főbb szereplők: Szerik Kanakbajev, Irina Mirosnyicsenko, Alekszandr Abdulov, Armen Dzsigarhanjan.

Vong asszony magyar hangja Földessy Margit, különben meg úgy emlékeztet *Dollyra* a *Dolly Roll*-ból, mint annak a rendje. Csak éppen sokkal különb bandája van.

Persze mindez csak a kisebbik baj.

Amikor a főhőst félig agyonverik, majd ebben az állapotában a tengerbe dobják, hol föltámadván egy vé-

Új film

letlenül épp arra járó luxurvitorlásra kapaszkodik — tudvalevően nincs szebb dolog a nyílt tengerenél —, majd pedig a teljesen néptelen hajóskán később feltűnő, fő foglalatosságként elrabolt unokáját kereső idősről szövetséget köt és akcióbba lendül: már a legcsekélyebb reményünk sem lehet afelelő, hogy a tökéletes valószínűtlenségek imponálóan fölvonultatott sorozatában a hitelességet akárcsak halovány nyomokban is föllelhetjük. Pedig legalább a kezdet, Hongkong egzotikus képeivel, no meg később is a Kazah-film produkciójának több festői jelenete mindenféle látványos kalandfilm

eszköztárát ígérné — ami viszont ebből megvalósul, arról tulajdonképpen jobb volna mélyen hallgatni, dacára a ténynek, hogy a főszereplő, már említett dalás tengerésztszítet egy olimpiai érmes, exvilágbajnok bokszoló játssza, és tengeri kalózsok tényleg még ma is léteznek a suttymban csúszotechnológiával diverzánkodó Ázsiában. Itt viszont szóban forgó idős úr, ki Thompson névre hallgat, egykori földijét fedezi föl az orosz hajósbán, mivel ő az emigráns lét gyermeke. Így aztán a harcban, melyről sejtethető, hogy a végső, annak rendje és módja szerint le is lövetik — de nem csoda, hogy bocsánatért sóhajtvá fejezi be földi pályafutását a legutóbbi filmkockákon. A Szovjetunióban ma zajló folyamatok ismeretében ilyesféle gesztusban tényleg van is miért reménykednie. A Vong asszony kincseit elkövető otthoniakkal szöges, mondhatni, antagonisztikus ellentétben.

D. L.

A fogművesek válasza

A Délmagyarország „Fogtechnikusok Kánaánja” című írását élvezettel olvastuk, azzal semmi kifogásunk nincs, csupán néhány kérdésben szeretnénk hozzászólni, hogy a teljességigényét kielégítsük, hiszen Horváth Sándor a „maszek” fogtechnikusokról eléggé hiányosan és kedvezőtlenül nyilatkozott.

— Aki jó minőséget akar, nem szívesen mond le rólunk... — nyilatkozza Horváth Sándor, majd amikor az újságíró hozzáfűzi: — Ha így lenne, minden „maszek” tönkremenne. Az is, aki most hagyta itt a céget — így folytatja: — Nem ilyen egyszerű a dolog. Egy-egy feladatot nagyszerűen meg tudnak oldani ők is, de azt nem várhatjuk el tőlük, hogy mindenre berendezkedjenek.

Csongrád megyében 40–42 magántechnikus dolgozik, ennek a fele Szegeden. Minőségi munkát végeznek és nem véletlen, hogy a magánpraxissal rendelkező fogorvosok többsége magántechnikusokkal dolgoztat. Nálunk a pontosság és a minőség elsődleges! Technológiai színvonalban ugyanaz

áll rendelkezésünkre, mint a vállalati laboratóriumban. Komoly ellentmondás van a minőségi munka elbírálásában, hiszen az iparszerű, normásított reszortmunka önmagában nem teszi lehetővé azt a minőséget, amit a kisiparban a műfog előállítására jelent. A magántechnikusok legnagyobb biztosítéka a minőségre, hogy csak akkor kaphatnak iparendélyt, ha mestervizsgával is rendelkeznek! Konkurenciaharc nincs az állami vállalatok technikusai és a magántechnikusok között, hiszen a cikkben is arról nyilatkozik Horváth Sándor, hogy nem győzik ellátni az igényeket, időbe telik, amíg elkészülnek a munkák. A magántechnikusok szívesen bekapcsolódnának az állami betegellátásba, hiszen ezzel csak a betegek nyernének. Szokásjog alapján azonban kialakult, hogy az SZTK csak a vállalatot látja el munkákkal, holott ezt a kisiparosok is elvállalnák.

Mindezek hozzátartoznak a teljességhez, a fogtechnikusok Kánaánjához!

A Kiosz Csongrád Megyei Fogműves Szaksztyálynak Vezetősége

Elmarad az R-GO-koncert

A Videokart Kulturális Szolgáltató Kiszövetkezet június 24-re az újszegedi Sportcsarnokba „Nagy találkozás” — „0-dik érettségi találkozó” címmel, az R-GO zenekar közreműködésével,

koncertet szervezett. A budapesti rendezők, technikai okokra hivatkozva lemondtak az eseményt, így az elmarad. A jegyek a Sportcsarnokban visszaválthatók.

A különbözőzés joga

Országos Délsziget-találkozó

„Jogot a boncolóknak / a külszín-, a fölhám-, a látszat-rombolóknak, / kik elválasztva perccenként a rosszat / a jótól, / valamint folyvást rendbe hoznak...” — Bessenyei Ferenc mondja *Illyés Odá a törvényhozókhoz-ját*; Sinkovits a *Nemzeti daltszavai*; a híressé lett cite-raművész, *Pribojcsky Mátyás* az 1848–49-es forradalom és szabadságharc zenei motívumaiból komponált, szuggesztív etűdöt játssza; *Moldován Stefánia* énekl, hogy *A csitári hegyek alatt régen lesett a hó*; *Ilosfalvy Róbert* a mindent jelentő hazáról dalol.

Hatvan, 1988. június 18., szombat este. A Damjanichról elnevezett szakmunkásképző intézet előcsarnokában hőmpolyog a tömeg, egyre többen és többen érkeznek, igaz, már délután is igen sokan voltak — akkor *Czine Mihály* beszélt meg *Pomogóts Béla* és *Kristó Nagy István*, Rengeteg ismerős. Szegediek, hódmezővásárhelyiek szép számmal. Az alkalom valóban páratlan a találkozásra.

Szerencsére egyre kevesebbeknek kell magyarázatni az utóbbi néhány hónap elteltével, mi is a

Délsziget. *Moldvay Győző* mindinkább nevezetese váló, „egyszemélyes” (legalábbis annak indult, és döntő mértékben ma is ilyen) helytörténeti, művészettörténeti, irodalmi folyóirata, ez a negyven év után, 1986-ban föltámasztott, sajátos magyar csodaképződmény, maig gyakorlatilag hazánk egyetlen magánkezdéményezésű folyóirata — az elmúlt hét végén rendezte meg barátainak (kik jelentős mértékben előfizetői, sőt, tulajdonképpen fenntartói is), első országos találkozóját. A két városhoz, az indulásnak helyt adó, s a szellemiséget megalapozó Hódmezővásárhelyhez, és a befogadó, föltámasztó biztosító Hatvanhoz kötődő művészek pedig a lapról, a Délsziget profiljairól számot adó délutáni tudományos ülésszakot követően, azon a gálaesten léptek föl, amelynek teljes bevételét az erdélyi menekültek javára, valamint az 1848–49-es emlékmű létesítésére ajánlottak föl a rendezőkkel, a Délszigettel, s barátaival együtt.

Az előcsarnokban a három szám után betiltott Délsziget — immáron 11-es, frissen megjelent számát árusítják. (Moldvay

Győző — nem akármilyen szívóssággal, s e kitarást reprezentáló szellemben ugyanis — természetesen a négyes sorszámú indította útjára két esztendőre a föltámasztott folyóiratot.) A legfrissebb számban is azonnal szegedi név: *Baka István* közli az irodalmi Nobel-díjat kapott orosz költő, *Joszif Brodskij* verseiből készített fordításait, bevezetőjében föl is elevenítve először találkozását a szerző műveivel. *Szász Endre* tünik föl az országos találkozó résztvevők sorában: a világhírű alkotó — a Marosvásárhelyről nemrég áttelepült *Balázs Imre* festővel együtt — szintén Erdély eltávozni kényszerített gyermekeinek ajánlja föl egy képének teljes bevételét. A festmények pedig elkelttek... Sülyos tízezreket juttatván így azoknak, akikért szavalt Sinkovits Imre, és dalolt *Moldován Stefánia*, meg *Pánczél Éva* és *Vitai András* — s akikért tenni egy olyan eszméiség logikus következménye, amit a legelső, bizony remélhetően hagyományt teremtő találkozóztól szervező lap igyekszik képviselni.

Ez a határozott eszmei alapállás éppúgy érezhe-

tó volt a szintén hajdani hódmezővásárhelyi illetőségű *Bognár Rezső* akadémikusnak, az Elnöki Tanács tagjának a Délsziget üdvözlő köszöntőjében, mint a másnap folytatódó találkozó egész szellemi háttérjének térképén. Hiszen a résztvevők a találkozó második napján már a magyar népi kultúra egyik legszébb drágakövé, a *hol-lóki* „élő skanzen” tekintették meg, miséről eredeti népviseletben távozó palóc asszonyokkal; Pászton a neves grafikus, *Csuhány Kálmán* nevét viselő baráti kör vendégként a nógádi városka múltjával ismerkedtek; a Mátrában, a Muzsla-hegyen az emlékezőtösen aranyos szurdokpüspöki asszonykórus jóvoltából dalos, pompás hangulatú ebédet vettek részt, fenyvesek között, ebben a palóc tündérországban. Mindezek, egytől-egyig: a magyarság egyetemleges értékeinek megőrzésért munkálkodó, kimondottan nemzeti párti világszemléletet reprezentáltak — egyúttal pedig éppen az eredetiség, a különösség, a különbözőzés mindinkább fontossá váló jogosságát ebben a hazában.

Domonkos László